

Comunicat de presă

(12 iunie 2012) REF: Declarația de presă a președintelui României, domnul Traian Băsescu

Președintele României, domnul Traian Băsescu, a susținut marți, 12 iunie a.c., la Palatul Cotroceni, o declarație de presă. Vă prezentăm textul declarației:

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Bună seara. În sfârșit s-a terminat campania electorală și trebuie să vă spun că, de astăzi, voi reveni în viața publică. Nu am vrut ca la toate atacurile, care au fost în aceste 30 de zile de la instalarea Guvernului, să creez o atmosferă, care să permită unora să acopere campania electorală, să spună "este scandal". Nu este scandal, pot fi cel mult puncte de vedere diferite astăzi. Deci, aș face o primă apreciere cu privire la declarația propusă de primul-ministru Victor Ponta Parlamentului și adoptată de Parlament și prima apreciere este că suntem în fața unui lucru pozitiv, pentru că dezbateră din Parlament și dezbateră ce va urma în zilele următoare - eu voi fi unul dintre cei care vor încerca să o catalizeze - se referă la Uniunea Europeană, iar nevoia de a ști cât mai bine care sunt mecanismele de funcționare a Uniunii este nu numai la nivelul oamenilor politici, așa cum am văzut astăzi în Parlament, dar este evident că sunt și mulți care au titluri de profesori și sunt invitați pe la televiziuni și este evident că habar nu au cum funcționează Uniunea Europeană și îi rog pe cei care nu au citit Tratatul să se includă de la sine în această categorie, oameni care habar nu au, dar își dau cu părerea la televizor despre funcționarea Uniunii Europene. Probabil cei care l-au citit se abțin. Deci, va fi un bun prilej și pentru politicieni, și pentru ziariști, și pentru așa-numiții profesori, care nu au citit Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, dar și pentru români să afle care este mecanismul decizional și către ce instituții să se uite atunci când o decizie a Uniunii Europene este adoptată. Deci, o singură concluzie la această introducere: un bun prilej de dezbateră cu privire la Uniunea Europeană și bine ar fi să-l facem în cunoștință de cauză.

O a doua observație este că astăzi parte din clasa politică a dat cel mai penibil spectacol legat de cunoașterea funcționării Uniunii Europene, din păcate, în frunte chiar cu domnul prim-ministru, doctor în Drept, Victor Ponta. Dar orice om are timp să învețe, deci nimic nu este pierdut din acest punct de vedere și totul este să citești puțin. Vreau să fie foarte clar că nu doresc o confruntare cu nimeni, dar doresc soluții corecte, soluții constituționale. România trebuie să aibă ceea ce au toate statele reprezentate pe diverse structuri ale Uniunii Europene, și anume legitimitate. Înțeleg că astăzi s-a adoptat o declarație, în baza căreia să se modifice Constituția. Eu am aici o Constituție a României, pe care niciodată nu mi-am permis să o

încalc și, ori de câte ori a fost cazul, am invocat-o; și îmi permit să vă citesc din Articolul 67, dacă nu mă înșel, care spune așa: Țăctele juridice și cvorumul legal. Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor. Jumătate din articol este reprezentat. Astăzi a fost cvorum în Camerele reunite, și felicit PDL că n-a avut aceeași abordare, pe care o aveau cei care se află astăzi la putere, acum 30 și ceva de zile, când erau în opoziție. Felicit PDL că a rămas în sală și a participat la dezbateri.

Partea pe care nu o găsesc în lista de acte juridice care, așa cum spune Articolul 67, pot fi legi, moțiuni sau hotărâri. Nu există, în Constituție, înscrisă declarația, ca fiind act juridic. În mod cert, măcar domnul Șova, de la PSD, a citit Constituția, că dânsul a făcut mecanismul cum să fie schimbat domnul Geoană și să rămână tot unul de la PSD, deci un bun cunoscător al Constituției. Sunt convins că a citit acest articol și a știut de ce să-i recomande majorității și domnului prim-ministru, doctor în Drept, Victor Ponta, să nu adopte un act juridic, pentru că actul juridic implică răspunderea respectării Constituției. Ori, majoritatea parlamentară exact de acest lucru a fugit: de respectarea Constituției. Și, atunci, au preferat să emită o declarație, care nu poate fi opozabilă nimănui. Este o declarație și atât; și, pe urmă, să genereze o dispută politică. Eu, aici, spun un singur lucru: voi respecta orice act juridic al Parlamentului României, care se dovedește a fi constituțional. Deci, dacă domnul Ponta vrea să preia atribuțiunile președintelui României de reprezentare a statului român, într-un organism în care numai cei care reprezintă statul pot participa - și asta depinde de la constituție, la constituție - sau cei care sunt delegați de titularul reprezentării, deci, dacă vrea să preia atribuțiunile Președintelui, îi trebuie un act juridic, care poate fi hotărâre a Parlamentului, poate fi lege; moțiune nu poate fi. Declarația nu este opozabilă președintelui României, în orice caz.

De asemenea, jocul politic de astăzi arată dorința USL de a modifica Constituția. Foarte bine, dar eu îi rog de trei ani să participe la modificarea Constituției și să facem aranjamentele, pe care majoritatea de două treimi a Parlamentului și, pe urmă, poporul le va dori. Dar nu putem modifica prevederi din Constituția României, bazându-ne pe o declarație care nu este act juridic. Pentru a clarifica modificarea, v-aș reciti - am mai făcut-o și altă dată - Articolul 80 din Constituția României, care spune foarte clar: Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței, dar primul lui atribut este acela de a reprezenta statul român. Nu veți găsi nicăieri, la capitolul "Guvern", că primul-ministru reprezintă statul român. El poate reprezenta, cel mult, o instituție foarte importantă a statului român, care se numește Guvernul României, dar nu statul român. Statul român e mult mai complex. Statul român are 22 de milioane de cetățeni, are și justiție, are și Parlament, are și ONG-uri, are și oameni amărâți, are și oameni bogați. Toți suntem parte a României și Guvernul nu îi poate reprezenta, pentru că nu are împuternicire constituțională. Domnul prim-ministru poate să facă acest lucru dacă îi deleg atribuțiunile mele, din punct de vedere al reprezentării statului român, oriunde în organisme internaționale. Deci, faptul că încearcă forțarea notei reprezentării, nu printr-o discuție cu mine, ci printr-un act fără valoare juridică al Parlamentului României, arată o undă

de slăbiciune. Prim-miniștrii trebuie să fie bărbați, să-și asume ce-și doresc.

Acum, nu aș vrea să închei, lăsându-vă fără câteva elemente foarte importante care, cred eu, au generat și confuzie. Acesta este Tratatul consolidat al Uniunii Europene și Tratatul de funcționare a Uniunii Europene. Deci acestea două trebuie citite împreună. În Tratatul Uniunii Europene există un articol buclucaș, Articolul 15, care spune așa: "Consiliul European oferă Uniunii impulsurile necesare dezvoltării acesteia și îi definește orientările și prioritățile politice generale". Acesta nu exercită funcții legislative, deci Consiliul European nu este nici executiv, pentru că Tratatul definește Comisia Europeană ca fiind executivul Uniunii Europene. Nu este nici legislativ, și atunci ce o fi Consiliul acesta, că am înțeles și de la domnul prim-ministru doctor Victor Ponta că aici, în Consiliul European, se iau decizii, ori misiunea Consiliului European, vă repet, este aceea de a da impulsurile necesare dezvoltării Uniunii Europene și să definească prioritățile și orientările politicii generale. Deci aici nu se adoptă nici decizii, se adoptă doar concluzii, poziții, concluzii ale Consiliului European care nu produc efecte juridice. Lucrurile se schimbă când dai pagina și descoperi o altă instituție care se numește Consiliu. Deci, mai înainte vorbeam de Consiliul European, iar instituția de care vă vorbesc acum se numește Consiliu. I se mai spune, și veți vedea pe site-urile Uniunii Europene denumirea de Consiliul Uniunii Europene, și ia să vedem ce misiune are Consiliul acesta.

Consiliul exercită împreună cu Parlamentul European funcția legislativă și bugetară - exact ce spunea domnul prim-ministru doctor Victor Ponta: bugetul, grija, pentru programe, pentru creștere, pentru alocarea de fonduri - și mai spune, tot Articolul 16: acesta, deci, Consiliul, exercită funcții de definire a politicilor și de coordonare în conformitate cu condițiile prevăzute în tratate. Consiliul este compus din câte un reprezentant la nivel ministerial al fiecărui stat membru, împuternicit să angajeze guvernul statului membru pe care îl reprezintă și să exercite dreptul de vot. Venim deci la Consiliul Uniunii Europene, deci, Consiliul Uniunii Europene angajează guvernul. Din acest motiv, acolo reprezentarea este la nivel de miniștri desemnați. Sigur, primul-ministru poate merge el însuși la unele din ședințele Consiliului, consiliu care are vreo 10 formațiuni - da, este complicat. Aici, se pare ca este o confuzie care vine din necitirea Tratatului. Politicienii noștri confundă Consiliul European cu Consiliul Uniunii Europene. Vă asigur că în zilele următoare vă dau foarte multe detalii, dar, acum, sunt convins că este foarte greu și pentru dumneavoastră să merg mai departe. Deci, este clar, pentru mine, că se încearcă o nerespectare a Constituției, preluări de atribuțiuni de reprezentare, pe care primul-ministru nu le are prin Constituția României și, mai ales, prezența într-un for care nu este for decizional, nu este for legislativ, este for de îndrumare și orientare generală. Sigur, este un for greu, un for important care, prin greutatea lui, orientările lui, sunt, pe urmă, luate și analizate de Comisia Europeană, pe de o parte, de Consiliu, pe de altă parte, iar aici Consiliul are 10 formațiuni. Când auziți că a fost Consiliul Afaceri Generale - acolo au fost miniștrii, Consiliul de Mediu - acolo au fost miniștrii, Consiliul Financiar și Economic -

acolo au fost miniștrii, și primul-ministru poate delega pe oricine să participe, pe orice membru al Cabinetului sau poate participa el însuși, pentru că aici discutăm de un organism guvernamental care are putere de legiuitor, în codecizie cu Parlamentul European. Consiliul European nu are nicio treabă, nici cu Parlamentul, nici cu... Dar Consiliul Uniunii Europene, acolo unde merg guvernele, iau decizii în codecizie cu Parlamentul European și au o întreagă procedură de armonizare a punctelor lor de vedere. Atât pentru astăzi.

Vă promit că mâine voi face o conferință de presă tehnică, în care voi explica, măcar pentru ziariști și profesorii de la televizor, cum funcționează Uniunea Europeană, care este deosebirea între instituții, și cum se manifestă subsidiaritatea, implicarea parlamentelor naționale în poziția Parlamentului European. Este o mașinărie extrem de complexă, așa spune și democratică, modul acesta de funcționare al Uniunii Europene, dar trebuie să recunoaștem, relativ greoaie, iar pentru politicienii care vor să vorbească despre Uniunea Europeană fără să fi citit Tratatul și Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, precum și amendamentele și anexele la aceste tratate, nu au cum să înțeleagă modul de funcționare. Vreau să vă reamintesc un lucru: sunt unul dintre politicienii români care au participat la scrierea acestui tratat.

Revizuirea Tratatului de la Lisabona s-a făcut în timp ce eu eram membru al Consiliului European și am participat la scrierea acestui tratat. Fără să-l scriu cu mâna, dar atunci când el a fost gata la nivelul Consiliului Uniunii Europene, au urmat câteva consilii, europene de data aceasta, care au trebuit să ajusteze formulările în așa fel încât evenimentele constituționale din fiecare țară să poată fi încadrate. Avem abordări constituționale atât de diferite de la un stat la altul, încât formulările din acest Tratat au trebuit să acopere realitățile constituționale ale tuturor statelor membre, iar situația constituțională a României se regăsește aici. Dacă în Constituția României ar fi scris că primul-ministru reprezintă statul român, cu certitudine ar fi putut să meargă la Consiliul European. Așa, însă, trebuie să meargă doar la Consiliul Uniunii Europene, care este mai important, dacă îmi permiteți, numai că la Consiliul Uniunii Europene nu prea se fac poze de familie, ca să nu stârnească gelozia șefilor de stat și de guvern. Și atunci, unde se găsește o poză de familie, dacă nu la Consiliul European! Bun. Cam asta în câteva cuvinte.

Am următoarea rugămintă la dumneavoastră. Întâlnirea de mâine pe tema Tratatului și a Tratatului de funcționare, așa vrea să o fac mai după-amiază dintr-un motiv simplu. Pe site-ul Președinției, încă de azi-dimineață, se află acest Tratat și Tratatul de funcționare, cu toate anexele lui. Deci ceea ce noi am adoptat la Lisabona, dacă îmi permiteți, ceea ce eu am semnat în numele statului român la Lisabona, atunci când s-a revizuit Tratatul de funcționare a Uniunii Europene Vreau să știți de pe acum că sunt un foarte bun cunoscător al acestui Tratat. De aceea, marea mea rugămintă la ziariștii care vor veni mâine după-amiază, măcar câteva din anexe, puțin din Tratat și puțin din Tratatul de funcționare să citiți ca să putem discuta și, eventual, să vă dau explicații. Nu așa vrea ca România să se facă de râs printr-o dezbatere care să arate lipsa de cunoaștere a parlamentarilor români despre Tratatul Uniunii, lipsa de

cunoaștere a profesorilor invitați prin studiouri și, de ce nu - nu vă supărați pe mine -, chiar și lipsa de cunoaștere a ziariștilor care vorbesc despre Uniunea Europeană. Eu vă doresc o seară plăcută și vă promit că mâine mai spre după-amiază o să facem această conferință de presă, eu făcând un efort nu neapărat pentru dumneavoastră, dar un efort de explicare care poate va folosi tuturor românilor.

Încă o dată, poziția mea din această seară și din zilele următoare nu exprimă decât un singur lucru: dorința de a nu compromite România și de a fi legitim reprezentată în structurile Uniunii Europene. În rest, chiar acel puțin acid, legat de doctori - pentru că domnul prim-ministru Victor Ponta este un doctor făcut de domnul Adrian Năstase, căruia nu îi putem contesta cunoștințele în materie de drept internațional, deci, chiar puținul acid este o foarte mică compensație, un foarte mic drept la replică, pentru toate atacurile pe care primul-ministru le-a făcut, de la momentul în care i-am pus mandatul în mână și până astăzi. Dacă într-adevăr dorește o bună cooperare cu președintele, trebuie să aibă în vedere că nu omul, dar instituția prezidențială trebuie respectată. Altfel, nu va funcționa coabitarea.

Întrebare: Domnule Președinte, ați apucat să aveți o discuție cu Victor Ponta, după adoptarea acestei declarații sau aveți de gând să purtați o discuție?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Deci, dacă dorește o discuție cu mine, cu certitudine, pot să-l și ajut să înțeleagă, pentru că până acum a fost foarte prins cu campania, în zilele următoare probabil începe campania pentru legislative și măcar lucrurile esențiale care țin de Guvern, de Președinție, de Parlament, i le pot face cunoscute, dacă timp de citit nu este.

Întrebare: Premierul a declarat deja că-și dorește o astfel de discuție!

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Este binevenit oricând, numai să mă anunțe când are timp. Eu vă doresc o seară plăcută! La revedere. □

Departamentul comunicării publice

12 Iunie 2012